

han retteleg nære snart. Men istaden spratt han inn på ein berrfleck attmed bekkakanten og vera til alle leier.

No hadde eg langsida, og han gjorde seg god tid, men målet var vel innpå to hundre meter. Da det small, var det som ei usynleg hand tok fatt i revesvansen og snudde snuten og glaningen beint imot meg. Så gjekk reven rundt i ring eit par gonger, reint fortumla. I fullt sinne gjorde han eit par iltre hogg etter rumpa si — og sette i langbyks søretter.

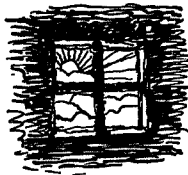
Alle kunstene hans var så kostelege at eg vart liggjande ei lang stund og glåme etter honom. Så sende eg tri skot på raude rippet — til velfarshelsing. Alle kulone slo ned attanfor — —

Men med andre skotet hadde eg nok råka rumpekvervlane, for litt av svansen vifta og slong i vinddraget så langt eg kunde fylgje med augom.

Kan nokon forstå det? Dette var av dei store ting som hende meg. For det er så underleg med fjellet. Det som bit og skjer og tyngjer ein nedåt i bygda, druknar i fjellaudna og stilla. Og små ting veks og blømer som eventyr i barnesinn — og fyller ein. Sjel, ver still, kviskrar kvar småting, alt stort er smått, og alt smått er stort. Det gjeld berre å setje alt på *sitt* rom.

Og så ein vakker dag lengtar eg mot bygd og bustad att. Eitt tomrom er fylt, og eit nytt har opna seg. Men der eg glid same vegen heim, tykkjest eg bera på noko nytt. — Ei ny sanning? Det er for mykje å seie *det*. Berre ei gamal sanning set med nye augo: Lær å sjå det store i det små!

Ola Setrom.

Beveren i Sognli revier, Norges første naturpark.

AV FYLKESKOGMESTER BJARNE WISTH

En gang fantes det bever også i Trøndelag, men den oprindelige stamme er for lenge siden utryddet.

På Sørlandet finnes det ennu som bekjent en ganske stor beverstamme, og i de senere år er det mange som har interessert sig for å få dette interessante og flittige dyr utbredt også til andre landsdeler.

Trondhjems Turistforening har således interessert sig for denne sak og besørget et beverpar utsatt i Nedalen. Likeledes har minister Chr. Thams utsatt ikke mindre enn 3 beverpar i Sognli revier.

Minister Thams har gjennom årrekker viet viltpleien stor interesse. I den anledning har han fra begynnelsen av 90-årene efter hvert innkjøpt store sammenhengende utmarksarealer hvor han kunde dyrke disse interesser. De innkjøpte eiendommer ligger på høideryggen mellem Orkdal og Snillfjord med Sognli gård som midtpunkt, og dekker et areal av ca. 85,000 mål i et godt arrondert område omkring gården, (A/S Sognli Jagtklub).

Hensikten med disse kjøp var å skape en naturpark hvor viltet kunde pleies og hvor såvel skog som dyreliv kunde få utvikle sig uten menneskers inngripen. Jeg skal ikke her komme nøiere inn på alt det som gjennom årene er gjort for å skape og utvikle den store viltmengde som idag finnes i Sognli revier, men bare peke på en del resultater. Hjorten som før optrådte sporadisk, er nu meget tallrik, og det er utvilsomt at den største hjortestamme i Norden nu lever i disse trakter. Småviltet, som har vært fredet

Beveren settes i frihet.

ca. 40 år, optrer i store mengder, så man trygt kan si at Sognli revier er blitt en viltreserve for tilstøtende distrikter.

Minister Thams har imidlertid ikke vært tilfreds bare med å utvikle de stedlige dyrearter, men har også tilført revieret nye arter. Her er således som nevnt bl. a. utsatt ikke mindre enn 3 beverpar.

Da disse eiendommer har en avsides beliggenhet — med mange vann og elver omgitt av rikelig med løvskog av forskjellige slag, var det grunn til å tro at beveren vilde trives der. Dette har da også stort sett slått til.

Det første beverpar blev utsatt høsten 1926 ved et tjern som heter Åmodtjernet. Dette tjern er omgitt av frodig bjerkeskog, litt asp og andre sorter løvtrær, og man mente derfor at beveren vilde slå sig tilro her.

Den drog imidlertid snart ut på rekognosering. Man kunde følge den fra vann til vann, og langs vassdragene, inntil den tilslutt tok opphold ved Grytdalselven ca. 5 km. fra Åmodtjernet, hvor den blev utsatt. Den bygget ikke hytter der, men gravet sig inn i elvebredden på flere steder. Senere er den flyttet lengere ned i dalen til Auset, hvor den fremdeles holder til.

Inngang til beverhule ved Grytdalselven.

Her synes den å ha formeret sig sterkt, og foretar regelmessig streiftog gjennom revieret langs Grytdalselven.

Nogen dyr har siste høst flyttet lenger op i vassdraget og synes å ha dannet en ny koloni i nærheten av Åseteren.

I 1929 blev 2 nye beverpar utsatt, også denne gang ved Åmodtjernet.

Dyrene drog med en gang ut på rekognosering. De hadde således tilhold en tid på Melåsen ved Gangåsvannet, men siden er de flyttet tilbake til Åmodtjernet, hvor de bygget 2 hytter.

Ved et par anledninger var jeg så heldig å få se dem i fullt arbeide med felling og kapping av trær.

Dyrene hadde tilhold der et års tid, men flyttet så ganske umotivert til Svorkosen ved Gangåsvannet. Der holdt de til ennå sommeren 1934, men nu er de forsvunnet.

Antagelig er noen av dyrene flyttet ned i Grytdalen, men det synes også som enkelte dyr er flyttet til helt andre trakter. Oppe ved Berkåk i Rennebu blev det således ifjor sett bever. Da det mig bekjent ikke er utsatt bever deroppe, er det sannsynlig at den er kommet fra Svorkosen.

Beverutsettelsen i Sognli revier har bragt gode resultater. Det

Bever ved Amodtjernet.

ser ut til at dyrene trives, og i Grytdalen synes det nu å være en ganske stor beverstamme. Langs hele dalstrøket ser man spor etter dens virksomhet, idet man stadig treffer på nedfelte løvtrær med de for beveren så karakteristiske stubber.

I den nedre del av revieret foregår iår tømmerhugst, og det ser ut til at beveren føler sig i slekt med tømmerhuggerne, for da hugsten begynte, møtte også beveren op og begynte sitt nattarbeide med felling av løvtrær i det samme område hvor tømmerhugsten pågår.

Det er med en eiendommelig stemning man opholder sig i disse fredfulle trakter. Her er urskog, for over den største del av arealet har det ikke vært hugget i manns minne. Eldgamle gran- og furutrær, som har skuet utover dalen i flere hundre år, vokser side om side med fremspirende ungsog, og hist og her gråner det i kjempestore furugadder. Her er svær bjørkeskog — ller med høi bregnevegetasjon og store gressbevoksede strekninger — og i dalbunnen snor Grytdalselven sig som et blankt bånd i lange buktninger med gressbevoksede voller omkring.

Det er fred og eventyrstemning i denne store naturpark. Kronhjorten skrider majestetisk frem langs tallrike optråkkede stier

Bjork felt av beveren i Grytdalen.

gjennem skogsnaret. Koller og kalver gresser fredelig i bjerke-liene, orhanebuldret risler fra ås til ås gjennom de lyse vårnetter, mens tiuren driver sin dulgte elskovslek inne i skogdypet. Og gjennom de dunkle nattetimer driver beveren sin travle virksomhet nede ved Grytdalselven — — —

Bjarne Wisth.